TEATRE AUDITORI SANT CUGAT

30 ANYS

Dv. **3 de maig** - 20 h

FUNDACIÓ ÒPERA CATALUNYA

ÒPERA CATALUNYA
36è CICLE
ÒPERA A SABADELL
41a TEMPORADA

PUCCINI 100 ANYS 1924—2024

TURANDOT

Giacomo Puccini

FUNDACIÓ ÒPERA CATALUNYA

Som

Associació d'Amics de l'Òpera de Sabadell

Orquestra simfònica del Vallès

Sabadell Fundació

Fundació FLUIDRA Llegat Joan Planes

Amb el suport de

Generalitat de Catalunya Departament de Cultura

Ajuntament de Sabadell

Diputació Barcelona

inaem

Teatres Adherits al Circuit Òpera a Catalunya

Sabadell – Teatre La Faràndula
Barcelona – Palau de la Música Catalana
Cornellà de Llobregat - Auditori de Cornellà
Figueres – Teatre Municipal El Jardí
Girona – Teatre Municipal
Granollers – Teatre Auditori
Lleida – Teatre de La Llotja
Manresa – Teatre Kursaal
Reus – Teatre Fortuny
Sant Cugat del Vallès – Teatre-Auditori
Tarragona – Teatre Tarragona
Vic – Teatre L'Atlàntida
Viladecans – Atrium

Santander – Palacio de Festivales de Cantabria

Mitjans oficials

LA VANGUARDIA

CatMúsica

Membre de

ópera XXI

Mitjans col·laboradors

Diari de Sabadell

440

Revista Musical Catalana

NÚVOL

3cat

Col·laboren

Diputació Tarragona

Àptima Centre Clínic Mútua Terrassa

moventia

BENVIC

Fotografies: David Ruano, Antoni Bofill i Lorenzo Duaso
Redacció: Marc Heilbron, Jordi Torrents i Marc Balcells
Maquetació: Maite Sabalete | **Dipòsit legal**: B B 8336-2024

www.operacatalunya.cat

Fundació Òpera a Catalunya

FUNDACIÓ ÒPERA CATALUNYA

La Fundació Òpera a Catalunya (FOC) es constitueix l'any 2021 com a instrument necessari per garantir la continuïtat i creixement del cicle Òpera a Catalunya, liderat durant més de 38 anys per l'Associació Amics de l'Òpera de Sabadell (AAOS).

La FOC neix de la suma de forces de quatre institucions de referència en el sector de la cultura: l'Associació Amics de l'Òpera de Sabadell, l'Orquestra Simfònica del Vallès, la Fundació Banc Sabadell i la Fundació Fluidra; dues entitats líders en el desplegament de la música i la cultura a Catalunya des de la iniciativa civil i dues fundacions empresarials cabdals en el desenvolupament del país mitjançant la música i la cultura com a eixos principals. Totes quatre entitats tenen origen i seu a la ciutat de Sabadell i mantenen una llarga trajectòria de compromís amb la cultura a tot el territori català.

Els objectius de la FOC són la creació, producció, direcció, exhibició i comunicació de les produccions operístiques i líriques que constitueixen la Temporada d'Òpera de Sabadell i el Cicle Òpera a Catalunya. Així, promou el cicle, amb la col·laboració del Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya, l'Ajuntament de Sabadell, el Ministerio de Cultura - INAEM, la Diputació de Barcelona i altres institucions i amb el suport de diversos patrocinadors, col·laboradors i mecenes, i sempre vetllant per consolidar i impulsar el centre de producció operística i simfònica arrelat a la ciutat de Sabadell, com a motor que dona servei a tot el territori català i com a eina de democratització, proximitat, accessibilitat i articulació territorial mitjançant la música.

Fidel a la seva voluntat de divulgació de l'òpera i de la cultura en general, la FOC treballa també per al desenvolupament de projectes artístics, socials i educatius amb l'òpera i la música com a eina i eix vertebrador que posin l'experiència cultural musical a l'abast de tothom, per tal de contribuir a un major coneixement i projecció de l'òpera en tots els àmbits possibles.

L'important llegat històric de l'AAOS ens compromet a seguir treballant amb la màxima dedicació i potenciant-ne els valors: rigor, qualitat i vocació de millorar la iniciativa privada, l'emprenedoria, l'arrelament a la societat, la potenciació dels joves talents, la sostenibilitat, l'eficiència i la responsabilitat. La FOC vol esdevenir, per tant, una institució de referència, estratègica i de prestigi, atractiva per a públic, programadors, institucions, patrocinadors i artistes en els propers anys.

Ara i sempre, Òpera per a tothom!

FUNDACIÓ ÒPERA A CATALUNYA

PATRONAT DE LA FUNDACIÓ

President
Joan Planes, Fundació Fluidra

Presidenta d'Honor
i Directora Artística

EQUIP DE LA FOC

Direcció artística
Mirna Lacambra

Direcció general
Oscar Lanuza

Mirna Lacambra

Associació d'Amics de l'Òpera de Sabadell
Mirna Lacambra

Orquestra Simfònica del Vallès
Jordi Cos

Fundació Banc Sabadell
Sonia Mulero

Fundació Mirna Lacambra-Xavier Gondolbeu
Antoni Quintana

Lynn Barton
Xavier Servat

Secretària
Elena Parera

Director General
Oscar Lanuza

Comissió Executiva
Mirna Lacambra
Jordi Cos
Oscar Lanuza
Elena Parera
David Martí
Jordi Torrents
Xavier Servat

Direcció musical
Daniel Gil de Tejada

Coordinació de producció
Esperança Vergés

Cap tècnic i producció
Raül Vilasis

Regidor d'escenari i producció
Jordi Galobart

Administració i coordinació
Francesca Gutiérrez

Desenvolupament estratègic
Martina Ribalta

Gestió laboral i RRHH
Agustina Rico

Comunicació i públics
Neus Casso
Blanca de Carreras

Responsable de projectes d'innovació i socioeducatius
Jordi Cos

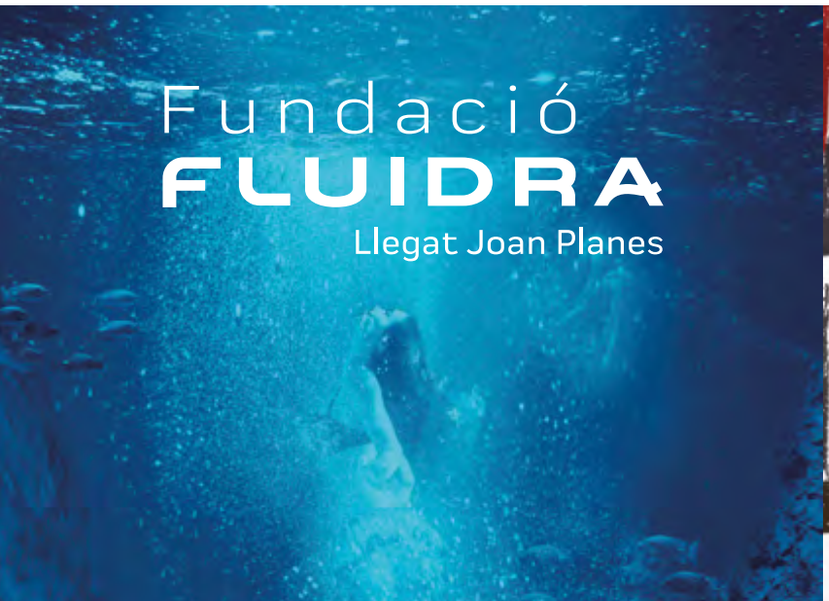

el silenci mai havia sonat tan bé

Moventia, a través del transport públic i privat, lluita cada dia per una mobilitat més silenciosa i sostenible. Col·laborant amb la Fundació Òpera a Catalunya volem acostar-te a que gaudeixis dels sons que realment importen.

moventia 100 ANYS Connectant moments

TURANDOT

de Giacomo Puccini (1858 – 1924)

PUCCINI 100 ANYS 1924—2024

Fundació Òpera

Òpera en tres actes (Sobretitulada en català).

Text de Giuseppe Adami i Renato Simoni.

Estrenada al Teatro alla Scala de Milà el 25 d'abril de 1926. A Catalunya s'estrenà al Gran Teatre del Liceu el 30 de desembre de 1928.

Maribel Ortega
La Principessa Turandot

Antoni Lliteres
Il Principe ignoto (Calaf)

Tina Gorina
Liù

Jeroboám Tejera
Timur

Jordi Casanova
L'Imperatore Altoum

Coral de l'Escola Sant Nicolau

Cor Amics de l'Òpera de Sabadell

Orquestra Simfònica del Vallès

Direcció musical
Daniel Gil de Tejada

Direcció d'escena i vestuari
Carles Ortiz

Traducció sobretitulat
Jordi Torrents

Adaptació sobretitulat
Glòria Nogué

Realització de vestuari
M. Carmen Muñoz

Ajudant de vestuari
Eva Selma

Caracterització
Nani Bellmunt
Júlia Ramírez

Carles Daza
Ping

Jorge Juan Morata
Pang

Marc Sala
Pong

Cristòfol Romaguera
Un mandarino

Assistència de direcció d'escena
Esteve Gorina i Andreu

Disseny d'escenografia
Jordi Galobart

Il·luminació
Nani Valls

Vestuari
Fundació Òpera a Catalunya

Mestres assistents musicals
Andrea Álvarez
Juli Rodríguez

Maquillatge i perruqueria
Amparo López
Nerea Fernández
Kiona Vioque
Montserrat Tolosa

Realització escenografia i maquinària
Raül Vilasis
Berta Vidal
Joan Buisan
Isabel Marset
Francisco Castro
Pere Sanchez
Joan Alabert
Ferran Costa

Producció i organització
FUNDACIÓ ÒPERA A CATALUNYA

TURANDOT Finale (Prima versione) per Giacomo Puccini. Libretto di G. Adami e R. Simoni. L'ultimo duetto e la scena finale furono composti da Franco Alfano sugli appunti lasciati da Puccini. CASA RICORDI S.r.l., Milano. Editores y Propietarios.

Música al servei de les emocions

Marc Heilbron
Professor d'Història de l'Òpera de l'ESMUC

Si alguna cosa caracteritza l'escriptura musical pucciniana, és la capacitat d'assimilar els diferents llenguatges musicals de la seva època per posar-los al servei de l'òpera. Puccini entén la música com un element dramatúrgic fonamental. La música ens narra i narra sobretot les emocions del teatre operístic. En cas de *Turandot*, l'últim estadi de la seva evolució com a compositor, va fer servir una extensa paleta de recursos inspirats en els corrents avantguardistes del seu temps. L'eco de la brutalitat sonora d'alguns passatges de *La consagració de la primavera* (1913) d'Stravinsky ressona en els primers acords de *Turandot* i les exòtiques harmonies i orquestracions de Debussy amb flauta, arpa i celesta apareixen, per exemple, en el *Cant a la Lluna* del cor de l'acte I. Un altre eco de Debussy es troba en l'escena dels tres ministres a l'inici de l'acte II amb l'ús de l'escala de tons sencers i el recurs a una percussió exòtica i orientalista. D'altra banda, la vocalitat contundent del personatge de Turandot, amb la seva dificilíssima ària *In questa reggia*, és hereva de la de Salome o Elektra de Richard

Strauss. No sorprèn que moltes sopranos tinguin els tres personatges en el seu repertori. L'altre element diferencial de *Turandot* és l'allunyament de l'estètica naturalista del verisme: Turandot i Calaf, des del punt de vista dramàtic, tenen poc a veure amb Mimì, Rodolfo o Butterfly. Subsisteixen, però, alguns elements musicals que no són tan llunyans. La inclusió de passatges de melodisme exaltat a les dues àries de Liù i de Calaf, com el famós *Nessun dorma*, que són el cant del cigne de la tradició lírica de l'òpera italiana a la qual Puccini va romandre fidel fins l'últim moment.

Com és sabut, la partitura va quedar inacabada a la mort de Puccini i el duet i el cor final són obra del compositor Franco Alfano, que va fer un treball molt digne, especialment al cor, que reprèn el tema de *Nessun dorma* amb una escriptura musical molt brillant.

La partitura de *Turandot* és el testament musical de Puccini, compositor que no va deixar mai d'evolucionar amb un objectiu sempre present: captivar emocionalment el públic a través de la seva música.

Turandot
Giacomo Puccini (2015)
©A Bofill

TURANDOT

L'acció te lloc a Pequín, a la Xina Imperial, en època llegendària

---

Durada **2 hores i 35 minuts aprox.**

Acte 1: 35 minuts
(Intermedi de 25 minuts)
Acte 2: 45 minuts
(Intermedi de 15 minuts)
Acte 3: 35 minuts

Jordi Torrents
Vicepresident de l'AAOS
Presentador, director i guionista de "Parlem d'òpera" a Ràdio Sabadell

ACTE PRIMER

Davant les muralles de Pequín

El poble de Pequín escolta la proclama d'un mandarí (*Popolo di Pechino*). Mitjançant aquesta es recorda a tothom que la princesa Turandot només es casarà amb aquell pretendent de sang reial que encerti les tres endevinalles proposades per la princesa. Si no es així, el pretendent morirà. Acte seguit es fa saber que el darrer d'ells, el Príncep de Pèrsia, ha fallat i, per tant, serà decapitat tan bon punt surti la lluna. La notícia excita la multitud, sempre assedegada de sang, que acut en massa per presenciar l'execució.

Enmig de la gernació hi ha un ancià cec, acompanyat per una jove esclava que el guia. Són Timur, el destronat rei dels tàrtars, i l'esclava Liù. El cec, empès per la gent, cau a terra i és ajudat a aixecar-se per un desconegut. Aquest no és altre que el seu propi fill, Calaf (el nom del qual no es descobrirà fins el final de l'òpera). El fill reconeix immediatament el pare. Timur, feliç en haver retrobat el fill, li explica la seva història, com la petita esclava Liù li ha fet de guia des del moment de la seva caiguda del poder. Calaf pregunta a la noia el per què d'aquesta actitud tan generosa i ella respon que ho fa perquè una vegada, ja fa temps, en el palau, ell li va dedicar un somriure.

Apareix el botxí Pu-Tin-Pao, aclamat pel poble (*Gira la cote!*). Poc després, el Príncep de Pèrsia és arrossegat cap el suplici i el poble demana clemència, però la princesa Turandot es mostra un moment per ordenar el botxí que procedeixi. Calaf, que fins aleshores mirava l'espectacle amb menyspreu, queda completament bocabadat per la bellesa de la princesa (*O divina bellezza! O meraviglia!*) i tot d'una decideix, contra les súpliques del seu pare i de Liù, presentar-se com a candidat a la mà de Turandot. Quan és a punt de colpejar el preceptiu gong, apareixen els tres ministres Ping, Pang i Pong per intentar-lo convèncer que no s'arrisqui ja que, al cap i a la fi, Turandot només és una dona (*Fermo! Che fai? T'arresta!*). Liù suplica dramàticament al príncep que no ho faci (*Signore ascolta*), però Calaf li diu tendrament que ja és tard (*Non piangere Liù*): està decidit a fer-ho; si perd la vida en l'intent li demana que no deixi sol el vell Timur. Calaf colpeja tres vegades el gong.

ACTE SEGON

Escena primera: El pavelló dels ministres en el Palau Imperial

Ping, Pang i Pong comenten la mala vida que tenen per culpa de l'actitud de la princesa (*Olà, Pang! Olà, Pong!*). N'estan farts de tanta sang vessada pels pretendents, la llista dels quals repassen. El que voldrien és participar en els preparatius del casament. Acaben la seva intervenció tot sospirant per retirar-se a les seves finques (*Ho una casa nell' Honan*). Se senten les trompetes que els convoquen a la cerimònia de l'enèsim pretendent.

Escena segona: Una gran plaça davant el Palau Imperial

Arriba una gran gentada: poble, ministres, guardians i cortesans, per esperar l'arribada de l'Emperador Altoum, que ha de presidir la cerimònia. Aquest entra i és aclamat pel poble (*Diecimila anni al nostro Imperatore!*). El mateix Emperador també està cansat de tanta sang i tanta mort i intenta advertir el jove pretendent que encara és a temps de retirar-se (*Un giuramento atroce mi costringe*). Calaf, però, diu que no. El mandarí llegeix l'edicte que recorda el procediment.

Apareix en escena Turandot i explica a tothom el per què de la seva actitud cruel amb els pretendents (*In questa reggia*). Tot és per venjar una seva avantpassada, la princesa Lou Ling, que va ser violada i morta per un estranger fa molt de temps. Aleshores, ella ha decidit no ser de ningú i imposar la prova mortal a tots els prínceps que venen de tot arreu per fer-la seva. Acte seguit, ella mateixa proposa els tres enigmes. Calaf respon correctament a tots tres: l'esperança, la

ACTE TERCER

Escena primera: Els jardins del Palau Imperial. És de nit

Turandot ha ordenat, sota pena de mort, que ningú dormi a Pequín i que tothom es dediqui a esbrinar el nom del príncep ignot. Aquest, aleshores, reflexiona sobre la situació i es mostra convençut de la seva victòria sobre la freda Turandot (*Nessun dorma*). Ping, Pang i Pong es presenten per tal de convèncer-lo que acabi d'una vegada amb la situació: a canvi li ofereixen dones i riqueses, però Calaf roman ferm en la seva decisió.

Arriben uns guàrdies portant amb ells Timur i Liù. Algú els ha vist parlant amb el príncep i dedueixen, correctament, que coneixen el seu nom. També Turandot fa aleshores acte de presència i el botxí comença a torturar Liù que ha confessat que és l'única que coneix el nom. L'esclava ofereix una resistència sobrehumana i no diu el nom. Aleshores, la princesa li pregunta què és el que li dona la força interior per suportar tal dolor (*Chi posse tanta forza nel tuo cuore?*) i Liù li respon: l'amor. Aleshores manifesta que callant li dóna al seu senyor (Calaf) l'amor (de Turandot); aquest és el suprem sacrifici del gran amor que sent per ell (*Tanto amore segreto*). Adverteix la princesa que ella, feta de gel, també es rendirà a l'amor (*Tu che di gel sei cinta*). I com que veu que és al límit de la seva resistència, arrabassa un punyal a un soldat i es mata.

Tothom plora la mort de la dolça Liù, sobretot el vell Timur. Pertorbat pels fets, Calaf s'enfronta amb ràbia a Turandot, retraient-li la seva fredor en vessar sang innocent (*Principessa di morte! Principessa di gelo!*). Segueix un llarg diàleg entre els dos en què Turandot, poc a poc, va perdent la seva rigidesa i, finalment, Calaf besa apassionadament la princesa. Surt el sol i sonen les trompetes del palau, al mateix temps que Calaf confessa el seu nom (*Io son Calaf, figlio di Timur!*).

Turandot es mira al mirall

Marc Balcells
Professor dels estudis de dret i ciència política a la UOC.
Vicepresident d'Amics del Liceu

De quantes Turandots, l'òpera, gaudirem al llarg de la nostra vida? I quantes Tu-randots, la princesa, haurem vist? La meva hipòtesi, aglutinant ambdues preguntes, és que haurem vist tantes princeses com produccions d'aquesta òpera. Pot semblar tot el contrari, cert: per a molts de nosaltres, Turandot sempre serà aquesta *femme fatale*, una *belle dame sans merci*, com es deia a la literatura de l'època. Llegim als programes de mà que Turandot és freda, orgullosa, altiva i cruel (cortesia de la seva avantpassada Lou Ling), en contraposició a l'altre personatge femení de l'òpera, Liù, qui és amable, gentil i apassionada. A la 'pobra' Turandot se li han dedicat fins i tot qualificatius ben lletjos, com psicòpata i frígida. I, poca broma, al final de l'òpera, salt mortal de Turandot, que esdevé pràcticament una altra persona per la màgia del drama: el tigre esdevé innocent, dolç i vulnerable, embadalida pel sacrifici de Liù.

Però Turandot és, en el fons, un constructe cultural, i com a tal pot representar tantes coses! Sense anar més lluny, les *Turandot* de Puccini, Adami i Simoni res tenen a veure amb la de Gozzi o la de Schiller. Gozzi va escriure la seva *Turandot* basant-se en la tradició de la *Commedia dell'arte* el 1761; a partir d'aquesta, Schiller construeix la seva *Turandot, Prinzessin von China*, l'any 1802 (en vers). I d'aquí, cap al segle XX. Ja només amb aquesta cronologia, com no pot anar canviant el personatge? Nous temps, nous públics.

Els animo a fer una passejada, doncs, per la literatura existent abans d'anar a veure la nova producció de *Turandot*: comencin si volen per les versions prèvies del personatge, i després sobre els rius de tinta que els acadèmics han escrit sobre la Turandot pucciniana. Hi trobaran de tot: comparacions amb exorcismes (per allò que dèiem del canvi); projeccions pucciniane de la seva crisi marital o de l'angoixa que causava al compositor veure la fallida de l'estat modern italià (pobra, si fos viu ara mateix!); interpretacions freudianes (allò que dèiem abans de la princesa frígida) i l'etern debat sobre què significa ser una dona pucciniana, possiblement un dels punts més contenciosos en la literatura sobre el compositor.

Gaudim, doncs, d'una nova producció de *Turandot*, i d'una nova princesa de la mà de la Fundació Òpera a Catalunya!

Perquè vols
sentir com a teves centenars d'històries
LA VANGUARDIA

Intèrprets

Maribel Ortega Soprano
La Principessa Turandot

La soprano de Jerez de la Frontera es va formar a la Guildhall School of Music and Drama de Londres i al Conservatori Superior de Música del Liceu amb Enriqueta Tarrés. Va debutar amb el rol de Norma el 2006 i des d'aleshores ha interpretat la majoria dels rols protagonistes del repertori líric dramàtic tant a Espanya com a l'estranger. L'uneix una relació molt especial amb Òpera Catalunya, amb qui col·labora des del principi de la seva carrera.

Eugènia Montenegro Soprano
La Principessa Turandot

Nascuda a Barcelona, és tècnica d'imatge i so i Premi d'Honor de Cant al Conservatori Municipal de Barcelona. Rep l'assessorament de la mestra i mezzosoprano Francesca Roig i ha treballat amb repertoristes com ara Dalton Baldwin, Rubén Fernández o Marta Pujol. És membre del Cor Amics de l'Òpera de Sabadell i ha actuat arreu de Catalunya, l'Estat espanyol, França, Alemanya, Holanda i Croàcia.

Antoni Lliteres Tenor
Il Principe ignoto (Calaf)

El tenor d'Artà s'ha format al Conservatori Professional de Música i Dansa de Mallorca, al Conservatori del Liceu i al Conservatori Superior de les Balears. En el repertori operístic, el 2019 va esdevenir el primer mallorquí a debutar al Teatro de La Zarzuela, amb el rol de Shakespeare a *El sueño de una noche de verano*. Ha interpretat Rodolfo (*La bohème*), Alfredo (*La traviata*) i Tamino (*La flauta màgica*) a Oviedo i Il Duca di Mantova (*Rigoletto*) amb la FOC, entre d'altres.

Nacho Guzmán Tenor
Il Principe ignoto (Calaf)

Tenor nascut a Córdoba, a l'Argentina, i establert a Barcelona des del 2017. Des de llavors col·labora amb l'Òpera de Sabadell al cor de la companyia i ha abordat rols secundaris com el Comte de Lerma de *Don Carlo* o Ruiz d'*Il trovatore*. A més, interpreta regularment el paper de Don José (*Carmen*) a les produccions del Palau de la Música Catalana. El 2023 va debutar com a Canio (*Pagliacci*) al teatre Kursaal de Sant Sebastià amb la companyia Opus Lírica.

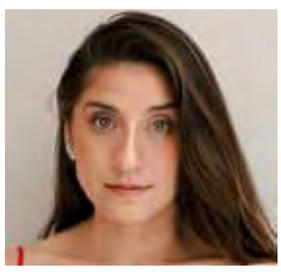

Ivana Ledesma Soprano
Liù

La soprano argentina és llicenciada en cant líric a la Universitat Nacional de Rosario i en cant d'òpera a l'Instituto Superior de Artes del Teatro Colón. Va fer el màster en interpretació d'òpera al Conservatori del Liceu. Ha guanyat concursos, com el de Cant d'Òpera per a joves estudiants a La Scala de San Telmo, a l'Argentina. El 2023 ha cantat el rol de Fiordiligi (*Così fan tutte*) a l'Auditori del Conservatori del Liceu amb Anna Ponces i Manel Valdivieso.

Tina Gorina Soprano
Liù

Ha estudiat a Girona i Barcelona i perfeccionat estudis a Verona i a València. Ha cantat amb Jaume Aragall i Josep Carreras, entre d'altres. Ha interpretat rols en òperes com *Don Giovanni*, *L'elisir d'amore*, *La fille du régiment*, *Don Pascuale*, *Lucia di Lammermoor*, *Anna Bolena*, *Lucrezia Borgia*, *Rigoletto*, *Un ballo in maschera*, *La traviata*, etc. Recentment ha assumit el rol de Donna Anna a *Don Giovanni* i ha debutat Cio-Cio-San a *Madama Butterfly* amb la FOC.

Jeroboám Tejera Baix
Timur

Natural de Tenerife, es va iniciar en la música amb la guitarra, la bandúrria, el llaüt i el clarinet. Com a cantant s'ha format entre altres amb el tenor Joan Ferrer Serra. També ha fet cursos d'interpretació escènica i expressió corporal. L'any 2007 va guanyar el Concurs Mirna Lacambra, i a l'Escola d'Òpera va interpretar el rol de Don Magnifico de *La cenerentola* de Rossini. El seu repertori operístic inclou els rols més representatius de la corda de baix-baríton.

Jordi Casanova Tenor
L'Imperatore Altoum

El tenor nascut a Reus va emprendre la carrera de cant al Conservatori Superior Municipal de Música de Barcelona i va obtenir el títol superior de Cant al Conservatori del Liceu. Ha interpretat, entre altres, els rols principals de *Don Pasquale*, *La fille du régiment*, *Il barbiere di Siviglia*, *Le nozze di Figaro*, *La flauta màgica* i *Don Giovanni*. Va debutar al Liceu la temporada 2001-2002 i ha estat col·laborador habitual de les produccions d'Amics de l'Òpera de Sabadell.

Carles Daza Baríton
Ping

Nascut a Barcelona, va estudiar cant al Conservatori Superior del Liceu. El 2004 va desenvolupar la primera experiència escènica amb el muntatge de *La petita flauta màgica* d'Els Comediants, al Liceu. L'any següent va debutar de Comte d'Almaviva a *Le nozze di Figaro*, al cicle d'Òpera a Catalunya. La temporada 2006-07 es va estrenar al Liceu amb *Manon* de Massenet, i el mateix any va actuar a Panamà, on va començar a consolidar una carrera internacional.

Jorge Juan Morata Tenor
Pang

Va néixer a València i va estudiar al Conservatori Superior del Liceu de Barcelona, format en tècnica vocal i repertori amb Carlos Chausson. Ha cantat a festivals d'Alemanya, Bèlgica, Eslovènia, França, Holanda i Espanya, i a teatres com el Liceu o l'Auditorio Nacional de Madrid. Ha representat *Don Giovanni*, *Le nozze di Figaro*, *L'italiana in Algeri* o *Il barbiere di Siviglia* amb directors com Jordi Bernàcer, Martin Gester i Eduardo López Banzo.

Marc Sala Tenor
Pong

El tenor líric-lleuger barceloní destaca en els rols mozartians i de *bel canto* romàntic italià. Ha cantat al Gran Teatre del Liceu, el Palau de la Música Catalana,

Cristòfol Romaguera Baríton
Un mandarino

Nascut a Palma, començà la seva formació musical estudiant piano. Ha estudiat cant al Conservatori Professional de Mallorca i actualment

L'Auditori de Barcelona, el Festival Grec, el Teatro Campoamor d'Oviedo, l'Ópera de Las Palmas, el Teatro Mario del Monaco de Treviso, el Teatro Comunale di Ferrara i el Festival Rossini de Wildbad, a més de fer diverses temporades amb els Amics de l'Òpera de Sabadell.

estudia el Grau Superior de cant al Conservatori del Liceu amb Carlos Chausson i Marta Pujol, becat per la Fundació Ferrer-Salat. El 2022 fou un dels guanyadors del Concurs Mirna Lacambra, interpretant el rol de Masetto (*Don Giovanni*) a l'Escola d'Òpera de Sabadell.

Equip Artístic

Daniel Gil de Tejada
Director musical i del cor

Treballa des del 2003 amb els Amics de l'Òpera de Sabadell, amb qui ha dirigit 38 títols, entre els quals destaca l'estrena amb l'entitat sabadellenca d'òperes com *Turandot* i *Manon Lescaut*, de Puccini, i *Otello*, *Don Carlo* i *Falstaff*, de Verdi. És un dels directors més llorejats de la seva generació; ha estat guardonat a sis concursos internacionals que l'han dut a dirigir a Itàlia, França, Polònia, Bulgària i Romania. Ha dirigit orquestres com la Simfònica de Madrid, Simfònica del Gran Teatre del Liceu, Orchestre Philharmonique de Nice, Kodály Filharmónia Debrecen, Orchestra Sinfonica G. Rossini, Orchestra del Teatro Lirico Sperimentale di Spoleto i Witold Lutosławski Chamber Philharmonic in Łomża, entre d'altres.

Carles Ortiz
Director d'escena i vestuari

Cantant líric i director d'escena, el terrassenc va iniciar els estudis al Conservatori de la seva ciutat. El 1996 va formar part de la primera Escola d'Òpera de Sabadell. En el camp de l'òpera va debutar fent comprimaris i va destacar en els rols principals de *La flauta màgica*, *L'elisir d'amore*, *Il barbiere di Siviglia*, *Nabucco* i *La traviata*. Paral·lelament a la carrera lírica va desenvolupar la faceta de director d'escena, a la qual avui es dedica plenament. L'any 2002 va debutar com a director d'escena d'òpera amb una producció de *Madama Butterfly* per als Amics de l'Òpera de Sabadell, i des d'aleshores ha dirigit una trentena de produccions d'òpera i sarsuela. El 2024 debutarà com a director d'escena al Festival d'Òpera de Saaremaa (Estònia).

Esteve Gorina i Andreu
Assistent de direcció d'escena

El sabadellenc ha estat vinculat al món de les arts escèniques des que va néixer. Format a l'Institut del Teatre en Direcció i Dramatúrgia, ha combinat la direcció

Jordi Galobart
Disseny d'escenografia

Nascut a Sabadell, Jordi Galobart va estudiar a l'Escola d'Arquitectura del Vallès. Va debutar com a escenògraf amb *L'italiana in Algeri*, de Rossini, el 2001. Poste-d'escena amb la pedagogia teatral i ha ampliat la formació en dansa i música. El seu currículum abasta direcció d'escena, coreografia, il·luminació, producció i vestuari, de manera que aquesta versatilitat el dota d'unes aptituds que actualment posa a prova en les col·laboracions amb títols operístics.

riorment ha dissenyat les escenografies de *Madama Butterfly*, *Nabucco*, *Tosca*, *Cançó d'amor i de guerra*, *Macbeth*, *Un ballo in maschera*, *La traviata*, *Il trovatore*, *Maruxa*, *Carmen*, *Rigoletto*, *L'elisir d'amore*, *Aida*, *Romeu i Julieta*, *Norma*, *La bohème*, *Turandot* i *Le nozze di Figaro*, entre d'altres.

Cor Amics de l'Òpera de Sabadell

El cor es va crear a l'ensems de la fundació de l'Associació d'Amics de l'Òpera de Sabadell l'any 1982. La seva primera intervenció fou amb l'òpera *Madama Butterfly* de Puccini el 7 d'octubre d'aquell mateix any, el dia de la presentació al públic de l'AAOS. Els més de 40 anys passats i les gairebé 1.000 representacions d'òpera, sarsuela i concerts han conferit al cor una molt forta experiència dins del món de la lírica. En els seus inicis, va actuar al Gran Teatre del Liceu en substitució del seu cor en l'òpera *Maria Stuarda* (l'any 1992) i el públic i la premsa van elogiar-lo.

Després de l'incendi del Gran Teatre del Liceu es va crear una Federació d'Associacions d'Amics de l'Òpera de Catalunya, presidida per Mirna Lacambra, en favor de la reconstrucció del teatre i el Cor Amics de l'Òpera de Sabadell fou el primer a actuar a les Rambles de Barcelona, davant del Liceu.

El cor està format per una seixantena de cantaires de Sabadell, Barcelona i comarca. L'any 2003 el mestre Daniel Gil de Tejada va assumir la direcció de la formació, que també compta amb la col·laboració de la pianista Andrea Álvarez. Des de l'any 1989 participa en el cicle Òpera a Catalunya que, gestionat per la Fundació Òpera a Catalunya, porta l'òpera a diverses poblacions catalanes.

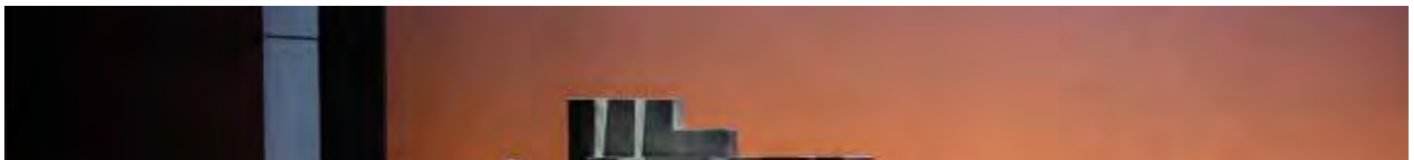

Sopranos
Ana Arias
Mª Gracia Arredondo
Anna Belmonte
Alba Boix
Rosa M. Campmany
Dolors Casajuana
Adriana Maria de León
Esther de Santos
Laia Font
Lucrecia Gil
Justina Godino
Katherine Herrera
Margarita Martinez
Ana Mas
Eugènia Montenegro
Kimiyo Nakako
Laura Obradors
Laia Puigmartí
Rosa Maria Ramirez
Mª Esperança Vergés
Catalina Filippi
Elena Zelaya

Mezzosopranos i Contralts
Cecilia Ferraioli
Paula A. Francolino
Shushanik Hovhannisyan
Teresa M. Mañosa
Mariya Melnychyn
Silvia Morral
Marta Planella
Marta Roca
Cristina Salmons
Olha Shvydka

Tenors
Eladi Adell
Gustavo Ardaya
Sergi Bellver
Jaume Fonollà
Elias Gallego
Nicolás Guzmán
Josep Mª Guix
Carlos Lezcano
Oriol Luque
Victor Martinez
Isidre Ramón Obregón
Pere Olivella
Carles Ortiz
Josep Perea
Roberto Redondo
Andrés Rodríguez

Barítons i Baixos
Daniel Arredondo
Raul Blangino
Nil Bustos
German Casetti
Alejandro Chelet
Leonardo Domínguez
Roger Reverter
Fabián Francisco Reynolds
Carles Salmons
Jordi Tugas

Director
Mtre. Daniel Gil de Tejada

Sotsdirectora
Andrea Álvarez

Orquestra Simfònica del Vallès

L'Orquestra Simfònica del Vallès (OSV) és una realitat que porta la música al cor de les persones des del 1987. Entenem la música com a vehicle de transformació de les societats.

SOM diferents: Amb un model de gestió únic a Espanya, els músics i els treballadors són propietaris de l'empresa. La responsabilitat de compartir la gestió estimula la implicació i el sentit de pertinença.

SOM eclèctics: La nostra diversitat es tradueix en una programació variada, tant de contingut com de format, destinada a crear experiències úniques per a tot tipus de públics, fins i tot el que encara no ha gaudit mai d'un concert simfònic.

SOM propers: Som l'orquestra que col·labora amb més solistes i cors del país. Apostem pel talent musical del territori i compartim escenari i temporada amb solistes i formacions que troben en nosaltres un veritable company de viatge.

A més, des de la nostra fundació som l'orquestra titular del circuit Òpera a Catalunya i som membres fundadors de la Fundació Òpera a Catalunya (2020). Han estat els nostres directors titulars: Albert Argudo, del 1988 al 1992; Jordi Mora, del 1993 al 1997; Salvador Brotons, del 1997 al 2002; Edmon Colomer, del 2002 al 2005; David Giménez Carreras, del 2006 al 2009, Rubén Gimeno, del 2009 al 2016 i James Ross del 2017 al 2018. Des del setembre del 2018, n'és el director titular Xavier Puig.

FORMACIÓ ORQUESTRAL

Director titular
Xavier Puig

Responsable de programació
Jordi Cos

Concertino
Aleksandar Krapovski

Concertino assistent
Bernat Bofarull

Violins 1rs
Maria Gonzalez*
Helena Muñoz*
Canòlich Prats**
Irina Galstian
Joaquim Giménez
Narcís Palomera
Ruslana Popa

Violins 2ns
Giovanni Giri*
Gala Cebotari**
Xavier Buira
Javier González
Elitsa Petrova
Laia Pujolassos

Violes
Joan Fèlix*
Glòria Casanovas**
Lynn Barton
Josep Bosch
Lluís Cabal

Violoncels
Romain Boyer*
Adrià Cano**
Montserrat Biosca
Joan Esplugas

Contrabaixos
Joan Collell*
Joan Catallops**
Manel Ortega

Flautes
Elisabet Franch*
Pol Abellan*
Estela Corcoles**
Paula Martínez

Oboès
Enric Tudela*
Núria Moreno**

Clarinets
Jose María Martínez*
Marina Gómez**
Anna Lladó

Fagots
Pau Solà*
Antonio Abad**

Trompes
Carles Lizondo*
Sergi Chofre**
Marc Anguera
Carles Domingo
Laureà Vicedo

Trompetes
Tomàs Tena*
Carlos Megías**
Joan Micó**
Bernat Clota

Trombons
Paco Palasí*
Manuel Gómez*
Andrea Escrig**
Joan Juanico**

Tuba
Joan Bautista Domènech*

Timbales
Francisco José Sánchez*

Percussió
Javier Delgado*
David Negrié*
Íñigo Ducar
Arnau Mas

Arpa
Carme Ubach*

BANDA INTERNA

Trompetes
Aitor Muñoz*
Àlex Baiget**
Joan Micó**
Bernat Clota

Trombons
Paco Palasí*

Manuel Gómez*
Andrea Escrig**

* Solista ** Assistent solista

EQUIP DE GESTIÓ

Gerent
Oscar Lanuza

Direcció Financera
Núria Sales

Desenvolupament estratègic
Martina Ribalta

Cap de Comunicació
Blanca de Carreras

Direcció Tècnica
Carmina Martínez

Àrea tècnica i projectes
David Santamaria

Gestió laboral i RRHH
Agustina Rico

Arxiu musical
Irina Galstian

Encarregat d'orquestra
Joaquim Giménez

Regidor d'orquestra
Nil Sarró

Comunicació
Maite Sabalete

Secretària
Cristina López

Vine a Àptima Centre Clínic

Els teus metges a prop teu.

SABADELL:
C/ Concepció, 5

TERRASSA:
Plaça Drets Humans, 3

SANT CUGAT:
C/ Amposta, 22

Treballem amb les principals mútues asseguradores

Demana cita online:
aptimacentreclinic.com
93 736 70 20
@aptimacentreclinic

Àptima Centre Clínic
MútuaTerrassa

Ets a prop de viure millor

Sabadell Fundació

Cultura i arts
Investigació i educació

www.fundaciobancosabadell.com

Associació d'Amics de l'Òpera de Sabadell

Fa 42 anys, el 1982, la soprano Mirna Lacambra va crear l'Associació d'Amics de l'Òpera de Sabadell per tal d'instituir un festival d'òpera a la seva ciutat, assegurant-ne la seva continuïtat. L'octubre del mateix any 1982 es produí el primer títol en el Teatre La Faràndula de Sabadell, *Madama Butterfly* de Puccini, en què també debutà el Cor Amics de l'Òpera de Sabadell.

Creació, l'any 1987, de l'Orquestra Simfònica del Vallès amb la doble finalitat de servir l'òpera i de poder portar la música simfònica viva a totes les poblacions de Catalunya. El seu debut operístic tingué lloc el 14 de maig en el Teatre La Faràndula de Sabadell amb *Madama Butterfly* de Puccini. L'any 1988 s'independitzà dels Amics de l'Òpera de Sabadell, constituint-se en Societat Anònima Laboral per continuar col·laborant amb l'AAOS en les produccions d'òpera.

En col·laboració entre la Conselleria de Cultura de la Generalitat de Catalunya i l'AAOS es va endegar la idea de portar les òperes a altres poblacions. Així, el 1989 va néixer Òpera a Catalunya. El projecte va servir per garantir la continuïtat de l'Orquestra Simfònica del Vallès i difondre l'òpera i el simfònic arreu del país. Així, milers de persones han descobert el món de la música, l'òpera i el simfònic a través d'aquest projecte cultural.

Tota aquesta tasca obeeix als objectius de divulgar l'òpera i descobrir nous valors. Al llarg de 39 anys, i fins el 2021 quan la Fundació Òpera a Catalunya pren el relleu, s'han realitzat més de 900 espectacles a Sabadell, Girona, Granollers, Lleida, Manresa, Reus, Sant Cugat del Vallès, Tarragona, Tortosa, Vic, Viladecans, Mataró, Badalona, Vilafranca del Penedès, Terrassa, Olesa de Montserrat, Sitges, Valls, Cervera, Balaguer, Figueres, Festival de Cap Roig i Festival de Blanes. Fora de Catalunya hem anat a Andorra, Oviedo, Múrcia, Jerez de la Frontera i Montevideo.

L'any 1996 es crea l'Escola d'Òpera de Sabadell, a la qual s'accedeix per mediació de proves de selecció a través del Concurs Mirna Lacambra. L'Escola s'adreça a la professionalització de joves cantants els quals tenen l'oportunitat de formar-se i participar en un muntatge professional per primer cop. Aquestes característiques la fan única a l'estat, donant oportunitat a joves valors.

Aquest és el perfil d'una entitat activa i jove que, gràcies als socis, columna vertebral de l'Associació, i el suport del Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya, l'Ajuntament de Sabadell, el Ministerio de Cultura – INAEM, la Diputació de Barcelona i la Fundació Banc Sabadell, no perd la iniciativa ni el seu coratge al llarg de 42 anys.

PROPERS ESPECTACLES

DANSA

Ds. **4 de maig** - 19h

BALLET NACIONAL DE CUBA

GISELLE

EN FAMÍLIA

Dg. **5 de maig** - 18h

MAGA MELANIE

GLAM. LA MÀGIA MÉS TRENCADORA

RECOMANAT: **Per a tots els públics**

CLÀSSICA

Dv. **10 de maig** - 20h

PETITE MESSE SOLENNELLE DE GIOACHINO ROSSINI

COR DEL GRAN TEATRE DEL LICEU

CLÀSSICA

Dv. **17 de maig** - 20h

STABAT MATER DE BROTONS

ORQUESTRA SIMFÒNICA SANT CUGAT

Orquestra Simfònica Sant Cugat · Occident · GRIFOLS

tasantcugat.cat | **93 589 12 68**

Occident · SANT CUGAT SHOPPING CENTRE · Obra Social "la Caixa" · Damm Fundació · Hospital Universitari General de Catalunya Grupo Quirónsalud · AJUNTAMENT DE SantCugat

Generalitat de Catalunya Departament de Cultura · Diputació Barcelona · LA VANGUARDIA · 3 · CATALUNYA RÀDIO · TOT Sant Cugat